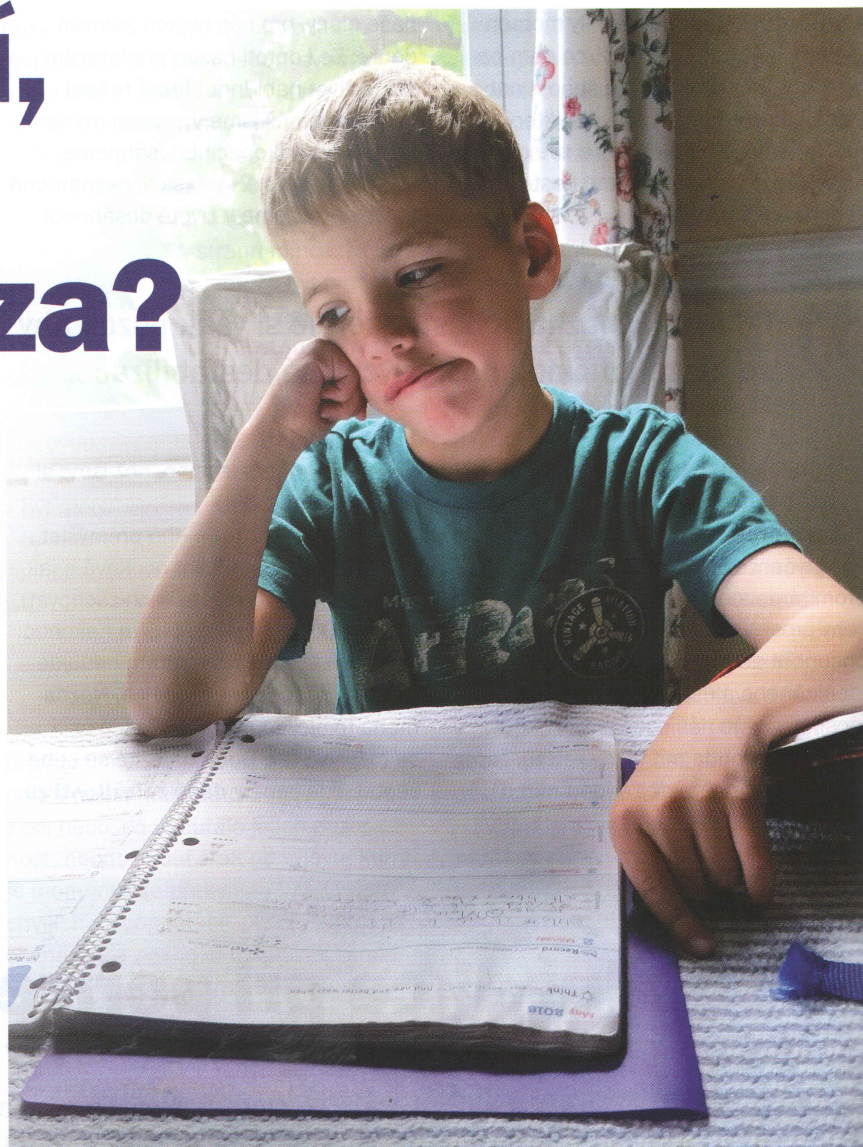

Zlobení, nebo diagnóza?

Každá škola i školka má zkušenost s problémovými dětmi. Jejich chování bývá často nepředvídatelné a občas i nevladatelné. Ačkoliv se pedagogičtí pracovníci snaží tyto situace s rodiči řešit, ne každý rodič si ví s dítětem rady. Co pro klid zúčastněných a dobro dítěte můžeme udělat navíc?

**BC. KATEŘINA
HŘEBŘINOVÁ**

Dobrou zkušenost z praxe má nezisková organizace Rodina v centru, která působí na základních a mateřských školách v Novém Boru. Pod její záštitou působí poradkyně pro rodiče, které pracují v rámci projektu S rodinou k inkluzi. Často se setkávají s rodinami, které řeší problémové chování svých dětí.

Může se na první pohled zdát, že dítě ve školce nebo škole je nevychované, vyskytují se u něho prvky agrese, nemá rádo organizované a kolektivní akce. Není schopné přizpůsobit se režimu v zařízení, upíná se na určité

té pracovníky nebo jednotlivé věci a rituály. V domácím prostředí, kde se dané dítě cítí dobře, nevykazuje žádné

dodržuje pravidla. Kde je tedy chyba? Zlobí toto dítě, nebo se jedná o nějaký druh poruchy? Rodina hledá příčiny

” Rodiče daleko lépe přijímají informace od nestranného člověka, jakým je poradce pro rodiče, než od pedagoga, který řeší s dítětem každodenní problémy.

výše uvedené znaky nebo nejsou tak viditelné. Dítě je klidné, v nastaveném domácím režimu si **plní své povinnosti**,

zlobení dítěte, hledá objasnění rozdílů v chování doma a v zařízení, jsou zapojeny mnohé pomáhající profese,

příčemž problém se mnohdy skrývá úplně jinde.

Zkušenost nám ukazuje, že rodiče daleko snáze přijímají informace od nestranného člověka, jakým je poradce pro rodiče, než od pedagoga, který řeší s dítětem každodenní problémy. Poradkyně má **dostatek času rodičům v klidu vše vysvětlit** a sdělit možnosti, které rodina v této situaci má, a co ji čeká.

Je nutné provést včasné vyšetření, příčemž objednáci doby ke specialistům jsou dlouhé. Poradkyně jsou erudované v sociální oblasti a znají objednáci proces jednotlivých specializovaných pracovišť. Vědí, jaké dokumenty je třeba připravit a jaké náležitosti mají splňovat. Na základě své odbornosti a znalosti místních pracovišť umějí vyhodnotit, kde dítě najde potřebnou pomoc. Tvoří pomyslný most mezi vzdělávacím a sociálním systémem. Tím mohou zkrátit dobu, kdy se rodině dostane potřebné pomoci.

Rodiče, kteří řešili podobný problém, to znají: absolvují s dítětem několik vyšetření u nejrůznějších odborníků, než se podaří odhalit pravý problém.

„ Stává se, že rodiče absolvují s dítětem několik vyšetření u nejrůznějších odborníků, než se podaří odhalit pravý problém.

Poradkyně pro rodiče tedy v takových případech s rodinnými příslušníky komunikuje, pomáhá vyhledávat kontakty na odborníky, připravit dokumentaci a rodinu může k odborníkovi i doprovázet. V rámci neziskové organizace Rodina v centru může též doporučit péči jiného odborníka – psychologa, který může se zákonnými zástupci pracovat na přijetí možných skutečností, tedy přijetí možných pervazivních vývojových poruch jejich dítěte.

Mnohdy se stává, že se **rodina potýká současně s existenčními problémy**, může se jednat například

o stěhování, ztrátu zaměstnání nebo bydlení, dluhy apod. I s těmito problémy poradkyně pomáhají a nabízejí tak komplexní pokrytí rodinných problémů a možnost zlepšit situaci, ve které dítě vyrůstá.

S dětmi s pervazivními vývojovými poruchami (uvádí se i pojem porucha autistického spektra – PAS) se v současnosti nesetkávají jen speciální pedagogové, ale i učitelé v hlavním vzdělávacím proudu. Pervazivní vývojové poruchy jsou velice závažnou skupinou psychických poruch u dětí.

Jedná se o **trvalé postižení více psychických funkcí**, které výrazně ovlivňují vývoj dítěte. Dítě není schopno vyhodnocovat informace stejně jako jeho intaktní vrstevníci. Odlišnosti jeho chování jsou způsobené jiným vnímáním a prožíváním.

Nejčastějšími poruchami jsou právě narušení komunikační schopnosti a nízká míra adaptability způsobující neschopnost spolupracovat s kolektivem.

Symptomy u těchto dětí jsou různorodé a paleta jejich projevů je široká. Úměrně k širokému spektru symptomů

chování, nikdy ne pouze na přítomnosti jednotlivých projevů.

K pervazivním vývojovým poruchám se mohou přidružit i jiné poruchy nebo nemoci, které mohou diagnostiku znesnadnit. Jednou z přidružených poruch může být **mentální retardace, zrakové a sluchové postižení, epilepsie nebo postižení řeči**. Mezi pervazivní poruchy patří dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, jiná dětská dezintegrační porucha, porucha sdružená s mentální retardací a stereotypními pohyby, Aspergerův syndrom nebo nespecifikovaná pervazivní vývojová porucha.

Všechny tyto informace a veškeré nejasnosti poradkyně s rodinou probere, pomůže zajistit pomoc a rodinu v případě potřeby doprovodí. Jedině tak se všechny strany mohou dovědět, zda dítě opravdu zlobí „jen tak“ **anebo k tomu má opravdu své důvody**, o kterých ale ještě nikdo neví.

Projekt S rodinou k inkluzi (Registrační číslo: CZ.02. 3. 61/0.0/0.0/16_039/0008505) je financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Autorka je odbornou garantkou projektu S rodinou k inkluzi.

by měl být i přiměřeně **široký výběr možností jejich terapie a přístupů k edukaci**.

S přihlédnutím k inkluzivním trendům ve školství je žádoucí přenést podporu v podobě různých forem terapií i do prostředí škol.

Syndromy jsou charakteristické jejich různorodostí, proto se diagnóza stanovuje na základě celkového

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

